

عنوان کتاب: کلیدهای آموزش و مراقبت از سلامت جنسی کودکان و نوجوانان

نویسنده: دو فریتاس، کریستال

مترجم: رئیس طوسی، سارا

ناشر: صابرین – سری کتابهای دانه (کلیدهای آموزش کودکان و نوجوانان)

نوبت چاپ

شابک

تعداد صفحات: ۲۱۸

موضوع: کودکان و امورجنسی، ایالات متحده، امورجنسی، آموزش به کودکان، آموزش به نوجوانان

برگرفته از: وبلاگ والدین ایرانی <http://iranianparents.persianblog.com>

گردآوری تلخیص: [سمیرا](#)

مقدمه :

صحبت کردن در باره جنسیت برای اغلب والدین کاری دشوار است. والدین یا نگران زیاد گفتن هستند و یا کم گفتن و یا نگران گیج کردن بچه های خود. بسیاری از والدین هم فکر میکنند که اگر در باره مسائل جنسی با کودکان خود صحبت کنند افکار جنسی را در ذهن های کوچک آنها پرورش میدهند و با این کار بچه ها را به تجربه های جنسی تشویق میکنند. بعضی از والدین دیگر نیز فکر میکنند که اگر کودکشان سوال نمی کند یا علاقه خاصی نسبت به موضوع نشان نمیدهد به این علت است که هنوز خیلی کوچک است یا اصلا به موضوع علاقه ندارد. والدین فکر میکنند که اگر کودکشان در ظاهر بیعلاقه است، لابد هنوز آمادگی لازم را ندارد و با بدتر از آن شاید نیازی به دانستن ندارد. ولی بچه ها حتما سوال دارند. شاید نمی دانند که چگونه بپرسند و یا شاید بی میلی والدین خود را نسبت به پاسخ گفتن به چنین سوالاتی احساس میکنند. کودکان در چنین موقعیت هایی هنگام برخورد با موضوعات مربوط به جنسیت، از والدین خود رو میگردانند. بنابراین مسئولیت شما این است که حرف بزید و اجازه ندهید که ناراحتی خودتان یا سکوت فرزندتان مانع باز کردن باب گفت و گو بشود. نزد فرزندتان اعتراف کنید که سخن گفتن در باره جنسیت گاهی با شرم و حیا همراه است چون موضوع خیلی حساس و خصوصی است و همین میتواند زمینه مشترکی باشد تا گفت و گویتان را آغاز کنید. به یاد داشته باشید که لازم نیست همه اطلاعات را یکجا در اختیار او بگذارید. فراگیری آموزش جنسی نیز مانند درس ریاضی و علوم باید به تدریج و در طی زمان صورت گیرد. از مفاهیم پایه ای شروع کنید و همگام با رشد کودکان که قدرت درک او نیز برای دریافت جزئیات بیشتر میشود، بر میزان مفاهیم پایه بیفزائید. شما چه به طور جدی در باره جنسیت با فرزندتان صحبت کرده باشید یا نه، باید بدانید که روند غیر رسمی آموزش جنسی آنها از همان لحظه تولد آغاز شده است. شما والدین از همان موقع، جنسیت آنها را با نحوه برخوردتان، چگونگی پاسخگویی به نیازهای آنها و با الگوی رفتاری خود پرورش داده اید. توجه به این نکته مهم است که کودکان در تمام این مدت بدون کمک مستقیم شما چیزهایی در باره جنسیت آموخته اند و روند یادگیری آنها _ چه بخواهید در آن نقش فعالی داشته باشید و چه نخواهید _ در آینده ادامه خواهد یافت.

والدین مسئولیت آموزش جنسی فرزندان خود را بر عهده دارند و نخستین قدم برای آنها در انجام این امر، آموزش دادن به کودکان در زمینه اصول اولیه جنسیت است اما بسیاری از والدین از پیچیدگیهای واژه جنسیت درک روشنی ندارند و اغلب آن را با جنس اشتباه میگیرند. جنسیت چیزی بیش از جنس یا هویت جنسی است و در رشد هر فرد نقشی حیاتی ایفا میکند. درک جنسیت شامل درک چگونگی کارکرد بدن انسان به ویژه چگونگی تولید مثل است. جنسیت علاوه بر آن شامل گستره ای از مفاهیم مربوط به روابط انسانی، مهارت های زندگی فردی، هویت جنسی و برخی از مسائل بهداشتی نیز هست. جنسیت سالم همراه با مجموعه ای از ارزش ها و اخلاقیات به زندگی جهت و هدف میبخشد. بچه ها نیازمند موقعیتهایی هستند که در آن مهارتهای زندگی را بر اساس اصول اخلاقی خود بیاموزند و تمرین کنند. تصمیم گیری مسئولانه، بیان احساسات و نیازها و مذاکره هنگام اختلاف نظر، مهارت های ضروری زندگی موفق بزرگسالان است. این مهارتها اساس حفظ و افزایش عزت نفس را در کودکان به وجود میآورد و به تضمین زندگی سالم آنها کمک میکند. جامعه و خانواده علاوه بر تاثیر بر رفتار کودکان، به آنها در زمینه نقش جنسی نیز آموزش میدهد. نقش جنسی در برگزیده حیطه تمام رفتارهاییست که به مرد بودن یا زن بدن فرد مربوط میشود. نقش جنسی دیکته شده از سوی جامعه میتواند بر تصمیم گیریهای کودکان درباره نحوه روابط و سلامت خود در آینده تاثیری عمده و جدی به جا بگذارد. بچه ها در خصوص درک نگرش والدین

و جامعه نسبت به ارزشها و عقاید مربوط به جنسیت بسیار تیزبین هستند. والدین هر چه نسبت به خود و هویت جنسی خود احساس بهتری داشته باشند راحت تر میتوانند جنسیت خود را فرافکنی کنند.

عامل دیگری که بر جنسیت کودکان تاثیر میگذارد ، وجود رسانه هاست . تلویزیون ، مجلات و بازیهای ویدئویی همواره نگرش هایی را ارائه میکند که درون چارچوب ذهنی کودک جا میگیرد. ممکن است این پیامها با ارزشهای خانوادگی افراد مختلف هماهنگ نباشد. والدین باید هم در خانه وهم در سطح اجتماع درباره کیفیت و محتوای رسانه هایی که بچه ها را تحت تاثیر قرار میدهند موضع گیری کنند. برخی رسانه ها به طور کلی بیش از حد بر روابط جنسی تاکید دارند و پیامهای گیج کننده ، متضاد و گوناگونی به بچه ها ارائه میدهند ، لذا تاثیر رسانه ها بر ساختار شخصیتی کودکان بسیار شدید است.

کلیدهای جنسیت سالم عبارتند از :

- همه انسانها با ظرفیت تجربه احساسات جنسی به دنیا میایند.
- بچه ها از لحظه تولد موجوداتی جنسی اند.
- جنسیت سالم بخشی حیاتی از عزت نفس کودک را تشکیل میدهد.
- رفتار شما به عنوان پدر و مادر، الگویی قابل توجه برای رشد جنسیت فرزندان است.
- ارائه دادن اطلاعات مناسب با مرحله رشد کودک ، برای درک جنسی او از دنیا ضروری است.
- جنسیت هم بر جنبه های جسمی تاثیر دارد و هم بر جنبه های عاطفی همچون روابط ، مهارتهای زندگی و مهارتهای تصمیم گیری.
- کودکان از رسانه ها همسالان خود و به طور کلی از جامعه در باره جنسیت اطلاعات کسب میکنند. اغلب والدین لزوماً با تمام این اطلاعات موافق نیستند اما باید کودکان را برای رویارویی با این اطلاعات آماده کنند.
- والدین باید پیامهای روشنی در باره ارزشهای خانوادگی و نگرش های خود در باره جنسیت به فرزندان خویش ارائه دهند.

وقتی بچه ها دنیای بیرون از خود را کشف میکنند نسبت به اعضای خصوصی بدن هم جنس خود و جنس مخالف نیز به طور طبیعی کنجکاو میشوند. شکل اعضای تناسلی پسرها برای دخترها جالب است و برعکس. بچه ها در بازی های عادی خود از فرصت استفاده میکنند و از نظر جسمی به بچه های جنس موافق یا مخالف خود نزدیک میشوند تا شکل بدن آنها را کشف کنند. معمولترین سناریو دکتربازی کردن بچه هاست. بیشتر بچه ها تجربه دارند که وقتی نزد پزشک میروند او بدن آنها را معاینه میکند ، پس دکتربازی میکنند تا بتوانند فرصت دیدن بدن دیگران را بدست آورند. آگاه باشید که بچه ها از سر کنجکاوی بازیهای جنسی میکنند و این امری طبیعی است. اگر دیدید که فرزندان در حضور بچه دیگر برهنه یا نیمه برهنه شده است عکس العمل شما بسیار مهم است و بر احساسی که فرزندان در آینده نسبت به بدن خود و اعضای خصوصی آن پیدا خواهد کرد ، تاثیر بسیار مهمی خواهد گذاشت . هول نشوید ، نه او را سرزنش کنید نه تنبیه ، کاری که باید بکنید این است که برای رفتار جنسی مناسب آنها در آینده حد و مرز تعیین کنید.

موضوع حساس تعیین حد و مرز جنسی

سناریوی یکم

پسر ۵ ساله شما با همبازی خود در خانه مشغول بازی است و شما متوجه میشوید که بیش از حد ساکت هستند. شما داخل اتاق آنها میشوید تا ببینید چه میکنند و میبینید که از کمر به پایین برهنه شده اند. برخورد شما چیست؟

بیشتر والدین در چنین مواقعی احساس تنش میکنند اما اگر از قبل خودتان را آماده کرده باشید حداقل میتوانید آرامش ظاهری خود را حفظ کنید. هرگز سر بچه ها داد نکشید و آنها را سرزنش نکنید ، بلکه برای بچه ها در خانه حد و مرز تعیین کنید ، مثلاً بگوئید : "هر دوی شما لباسهایتان را بپوشید. بدن شما خصوصی است و نباید در خانه کس دیگری لباست را در بیاورد. بیایید برای شما یک سرگرمی دیگر پیدا کنم."

این که در باره این موضوع به مادر همبازی پسران چیزی بگوئید یا نه بستگی به تصمیم شخصی شما دارد. البته توصیه میشود گزارش آنچه در خانه شما اتفاق افتاده است به مادر بچه های دیگر نیز بدهید. هر کدام از خانواده ها میتوانند از این موقعیت مناسب برای آموزش فرزند خود استفاده کنند. حد و حدود مورد قبول جنسی فرزندان را برایش توضیح دهید اما او را با توضیح اضافه گیج و متعیر نکنید تا دچار احساس گناه نشود و اعتماد خود را نسبت به شما از دست ندهد. اگر دیدید بچه ها بازهم به دکتربازی علاقه نشان میدهند ، شاید نشانه این باشد که کنجکاویشان هنوز ارضا نشده است . بنشینید و اطلاعات اساسی را با فرزند خود مرور

کنید. با او در باره شکل بدن صحبت کنید و یکی یکی اعضای مختلف بدن را نام ببرید. اغلب بچه ها در این گروه سنی با این توضیحات راضی میشوند اما اگر فرزندان سؤالی داشت به او بی درنگ پاسخ بدهید. هرگز پاسخ کودکان را به تأخیر نیندازید. امید است پدر و مادر آن کودک دیگر نیز همین کار را انجام دهد.

سناریوی دوم

بچه نوپایان هنگام حمام کردن به آلت تناسلی خود دست میزنند. این سناریو بسیار رایج است و در بیشتر خانه ها به طور مکرر اتفاق میافتد. اگر فرزندان اینکار را کرد از فرصت استفاده کنید و نام اندامهای مختلف بدن را با او مرور کنید و با موضوع خیلی جدی رو به رو شوید. از اندامهای غیرجنسی شروع کنید و اندامهای جنسی را به طور پراکنده لابلای آنها نام ببرید. از همان ابتدا از نام های صحیح استفاده کنید. برای پسر ها این قسمت ها عبارتند از : آلت تناسلی ، بیضه ها و باسن و برای دخترها عبارتند از پستان ها ، واژن یا آلت تناسلی و باسن . به بچه ها بفهمانید که کسی اجازه ندارد به قسمت های خصوصی بدن آنها دست بزند و خودشان نیز نباید آنها را نشان کسی بدهند. البته استثناء وجود دارد مثلاً وقتی پدر یا مادر بچه را حمام میکنند و یا پزشک او را معاینه میکند یا به علت بیماری یا جراحی تحت درمان قرار میدهد.

سری بودن و خصوصی بودن

وقتی با کودکان در باره جنسیت صحبت میکنیم واژه های "خصوصی" و "سری" معانی جدیدی می یابند. کودکان کم سن و سال ممکن است نتوانند تفاوت های ظریف این دو کلمه را دریابند ، از این رو والدین باید سعی کنند که تفاوت های بین این دو واژه را آشکارا برای کودکان بازگو کنند.

به مثال های زیر توجه کنید:

خانه هرکس همراه با اشیای داخل آن خصوصی است . همه میدانند که تو خانه ؛ تلویزیون و اسباب و اثاثیه داری اما فقط تعداد کمی از افراد هستند که اجازه دسترسی به اموال تو را دارند. خانه تو و اموال تو خصوصی هستند. بقیه هم تلویزیون دارند اما تو اجازه نداری سرت را پائین بیندازی و بروی در خانه کس دیگری تلویزیون نگاه کنی. آن تلویزیون مال خصوصی آنهاست . به آن دست نزن!

مثال دیگر مثال مهمانی است: بیشتر مهمانی ها خصوصی هستند. خیلی از مردم ممکن است بدانند که در فلان خانه مهمانی برگزار میشود ولی همه به آن دعوت ندارند. زیرا مهمانی خصوصی است . برای حضور در مهمانی باید دعوت داشت . برای بچه های کوچکتر میتوان از مثال خصوصی بودن توالی استفاده کرد چون درک آن برای آنها راحت تر است. همه میدانند که ماهمه به توالی میرسیم. این اطلاعات سری نیست اما قطعاً خصوصی است. چطور است که دسترسی به آن محدود است؟ خوب ما وقتی به درون توالی میرسیم در را میبندیم. هیچ کس به کسی که توالی میرود نمیخندد و او را مسخره نمیکند چون همه ما این کار را میکنیم پس رفتن ما به توالی سری نیست اما این کار را باید تنهائی انجام بدهیم. پس این کار خصوصی است. همان طور که برای محدود کردن دسترسی دیگران به توالی در آن را می بندیم برای محدود کردن دسترسی دیگران به اعضای خصوصی بدن خود نیز از لباس استفاده میکنیم.

جنسیت موضوعی خصوصی است و ما خودمان تصمیم میگیریم که آن را با چه کسانی در میان بگذاریم. پس والدین باید به کودکان پیش دبستانی و دبستانی خود بگویند که گرچه موضوعات خصوصی خود را با خانواده در میان میگذارند اما نباید آنرا با دوستان کوچکترشان بگویند. شاید والدین دوستشان بخواهند خود، اولین کسی باشند که در باره اعضای خصوصی بدن و مسائل مربوط به جنسیت با فرزندانشان صحبت کنند.

بچه ها باید یاد بگیرند که ممکن است والدین دیگر نخواهند فرزندشان از غریبه ها اطلاعات بدست آورد.

شما به عنوان والدین کودک چند جمله ساده به فرزندتان یاد دهید تا اگر یک غریبه یا یک دوست خواست به مسائل خصوصی او دسترسی پیدا کند او بتواند آنها را به زبان بیاورد. مثلاً :

- بدن من خصوصی است.
- در این باره از پدر و مادر سؤال کن.
- این سؤال خوبی است اما جوابش خیلی پیچیده است.

در باره تفاوت بین خصوصی و سری بودن یک نکته دیگر باقی که به یادگیری مربوط میشود. مهم ترین آموزگاران بچه ها والدین هستند اما غالب وقتی میخواهیم مسائل مربوط به جنسیت را با آنها در میان بگذاریم دستپاچه و نگران میشویم و احساس شرم میکنیم . ما میخندیم و فرزندمان هم میخندد. ما دست و پامان را گم میکنیم و نمیتوانیم به چشمان آنها نگاه کنیم و بچه ها هم همینطور . سر انجام همه ما متوجه تمسخر امیز بودن موقعیتمان میشویم و همه با هم میخندیم. اوضاع خوب است . خنده و شرم و شوخی همراهان جدائی ناپذیر مسائل جنسی هستند. در واقع همین خجالت و خنده رفتاری طبیعی است و از تنش موجود

میکاهد. در واقع این موقعیت باعث خنده ما میشود نه دانشی که میخواهیم منتقل کنیم. نه ما و نه کودکان ما هیچگاه نباید از دانستن خجالت بکشیم زیرا همه ما حق داریم بدانیم. فقط باید سعی کنیم عبارات را در خور فهم کودکان ساده کنیم.

گفت و گو در باره جنسیت

صحبت کردن با بچه ها در باره جنسیت برای غلب والدین کاری دشوار است. والدین یا نگران کم گفتن هستند و یا زیاد گفتن و یا نگران گیج کردن بچه های خود. بسیاری از والدین هم فکر میکنند اگر در باره مسائل جنسی به کودکان خود چیزی بگویند افکار جنسی را در ذهن کوچک آنها پرورش داده و آنان را به تجربه جنسی تشویق میکنند. بعضی از والدین نیز فکر میکنند که اگر کودکشان سوال نمی کند یا علاقه خاصی نسبت به موضوع نشان نمیدهد به این علت است که خیلی کوچک است و یا اصلا به موضوع علاقه ای ندارد. بچه ها حتما سوال دارند. شاید نمی دانند که چگونه بپرسند یا شاید بی میلی والدین خود را نسبت به پاسخ دادن به چنین سوالاتی احساس میکنند. بنابراین مسئولیت شما این است که حرف بزنید و اجازه ندهید که ناراحتی خود یا سکوت فرزندتان مانع از باز کردن باب گفتگو شود. نزد فرزندتان اعتراف کنید که سخن گفتن در باره جنسیت گاهی با شرم و حیا همراه است چون موضوع خیلی حساس و خصوصی است و همین میتواند زمینه مشترکی باشد تا گفتگویتان را شروع کنید. تمام عوامل موجود در محیط در پایه گذاری جنسیت کودکان نقش دارند و به سهم خود به برداشت بچه ها نسبت به خود میافزایند. متأسفانه بسیاری از این پیامهای غیرکلامی که جامعه به بچه ها منتقل میکند بر ارزشها و عقایدی که جنسیت بالغ و سالم را پرورش میدهد، پایه گذاری نشده است. پس تردید نکنید، پا پیش بگذارید و نقش خود را ایفاء کنید. هیچ وقت برای شروع دیر نیست. همه روی فرزند شما تاثیر میگذارند، پس چرا شما نگذارید؟ شما تعهد دارید که احساسات و ارزش های خود را به کودکان انتقال دهید. شما به عنوان پدر و مادر هنوز مهم ترین معلم فرزند خود هستید.

پیدا کردن لحظه های مناسب آموزش

- شما میتوانید هر یک از موقعیت های زیر را به یک موقعیت مناسب برای آموزش تبدیل کنید:
- معلم فرزندتان یا یکی از بستگان یا همسایه های شما باردار است.
 - تلویزیون برنامه ای نشان میدهد که در آن ارزش های خانوادگی یا اختلاف اخلاقیات خانوادگی مطرح میشود.
 - دیداری از باغ وحش دارید که شامل مشاهده رفتارهای جنسی حیوانات یا توضیح در باره چرخه حیاتی آنهاست.
 - زائیدن یک حیوان خانگی
 - هنگام رفتن به مطب پزشک برای معاینه
 - وقتی کودک شما به بدنهای برهنه یا نیمه برهنه دیگران در خانه یا استخر زل میزند.
 - وقتی دختر یا پسران سعی میکند کسی را که برهنه است را ببیند.
 - نگاههای کنجکاو فرزندتان هنگامی که پوشک بچه ای را عوض میکنید.
 - دیدن نوار بهداشتی در یک فروشگاه.
 - هنگامیکه با فرزندتان ماشین سواری میکنید و با او تنها هستید و در عین حال ناگزیر هم نیستید که به روی هم نگاه کنید زمان خوبی برای آغاز گفتگو در باره جنسیت است.

چند نکته:

- ۱- پدر و مادر نخستین آموزگاران کودک در زمینه جنسیت هستند.
- ۲- هنگام شروع گفتگو در مورد جنسیت شرم و حیا تا حدودی طبیعی است.
- ۳- کودکان به منابع اطلاعاتی قابل اعتماد نیاز دارند.
- ۴- اگر احساس میکنید این کار برایتان دشوار است با والدین دیگر صحبت کنید و برای تمرین نظرات و پاسخ های خود را با صدای بلند بر زبان بیاورید.
- ۵- در طول روز لحظه های بیشمار پیش میاید که برای آموزش مناسب است. از این لحظه ها استفاده کنید.
- ۶- اگر فرزندتان شما را با سوالهای خود غافلگیر کرد، میتوانید پاسخ خود را به تعویق بیندازید اما حتما در اولین فرصت به سوال او جواب بدهید.
- ۷- اطلاعات در مورد جنسیت مثل هر موضوع دیگری، نیاز به بیان مکرر دارد. یکبار گفتن کافی نیست.

۸- اگر احساس میکنید هنگام گفتگو با فرزندان چیزی را اشتباه گفته اید به اشتباه خود اقرار کنید و آنرا اصلاح نمائید. مثلاً میتوانید بگوئید که "یادت میاید داشتیم در باره نوزادان حرف میزدیم؟ همه اطلاعات من صحیح نبود. کمی در باره اش مطالعه کردمف واقعیت اینجوری است که ...".

تا سن ۵ سالگی بیشتر بچه ها باید:

- ۱- نام صحیح اعضای بدن از جمله اعضای تناسلی را بدانند.
- ۲- درک کنند که نوزادان از رحم مادر متولد میشوند.
- ۳- مفهوم فضای خصوصی را هنگام تعویض لباس و رفتن به توالت بدانند. به ویژه ضروری است کودکان ۵ ساله تفاوت خصوصی و سری را بفهمند.
- ۴- بتوانند براحتی با والدین یا فرد بزرگسال قابل اعتماد دیگری در باره جنسیت صحبت کنند.
- ۵- نسبت به هویت مذکر یا مونث خود عزت نفس داشته باشند.

بین ۶ تا ۹ سالگی بیشتر بچه ها باید :

- ۱- بتوانند تولید مثل حیوانات و گیاهان را به عنوان بخشی از چرخه حیات درک کنند.
- ۲- در پاسخ به سؤالاتی چون "نوزادان از کجا میآیند؟"، "چطوری میروند تو دل مامان؟"، "چطوری میآیند بیرون؟" چیزهایی شنیده باشند.
- ۳- از تفاوت بین دو جنس آگاه باشند و بتوانند از واژگان صحیح برای اشاره به اندام تناسلی خود و جنس مخالف استفاده کنند.
- ۴- مفاهیم مربوط به خانواده، یعنی پدر و مادر شدن ، طلاق و ازدواج مجدد را بفهمند.
- ۵- درکی پایه ای از ایدز و عفونت های دیگری که از طریق جنسی منتقل میشود داشته باشند.
- ۶- نسبت به سلامت کلی و نیازهای ایمنی بدن خود مسئولیت روزافزون پیدا کنند و بهداشت شخصی خود را با مسواک زدن ، دوش گرفتن ، رعایت تغذیه مناسب و غیره حفظ کنند.
- ۷- مفاهیم دوستی و عدالت را بفهمند و بتوانند احساسات خود را با والدین یا افراد بزرگسال قابل اعتماد دیگری در میان بگذارند.

بین ۹ تا ۱۲ سالگی بیشتر بچه ها باید:

- ۱- جنسیت را بعنوان بخشی طبیعی از زندگی درک کنند.
- ۲- با تغییرات طبیعی دخترها و پسرها در دوران بلوغ (عادت ماهانه و احتلام) آشنا شوند.
- ۳- بتوانند با دیگران دوست شوند و دوستی هایشان را حفظ کنند.(معمولاً با هم جنس های خودشان)
- ۴- روند تولید مثل ، از جمله مفاهیم آمیزش جنسی ، پدر و مادر شدن، سقط جنین و جلوگیری از بارداری را درک کنند.
- ۵- در باره انتقال ایدز و بیماریهایی که از طریق جنسی منتقل میشوند اطلاعات بیشتری بدست بیاورند.
- ۶- همچنان مفهوم خصوصی بودن برخی از اعضای بدن خود را حفظ کنند و بدانند که سوء استفاده جنسی چیست ، چگونه میتوان آنرا تشخیص داد، چگونه میتوان خود را از آن محافظت نمود و در موقعیتهای که بالقوه خطرناک هستند ، چگونه باید رفتار کرد.

نکته :

با توجه به مراحل رشد کودک ، به پرسشهای او پاسخ دهید. هر چه سن او کمتر است پاسخ ها را عینی تر و با لحن جدی بیان کنید.
جواب آنها را حداکثر در دو تا سه جمله بدهید. بچه های ده – دوازده ساله به اطلاعات بیشتری نیاز دارند که میتوان از طریق کتاب ها ، جزوه ها و کلاسهای آموزشی به آنها دست یافت

بچه چگونه داخل شکم مادر میشود؟

کودکان وقتی بزرگتر میشوند ، یعنی بین ۵ تا ۸ سالگی ممکن است دیگر به دانستن محل رشد و نحوه بیرون آمدن نوزادان رضایت ندهند و نسبت به نحوه ورود نوزاد کنجکاو باشند.
در این گروه سنی بچه های بزرگتر آگاهید که برای بوجود آمدن يك نوزاد يك مرد و يك زن لازم است اما ممكن است درك درستي از نقش پدر در مجموعه این فرآیند نداشته باشند. بچه های کوچک میتوانند بفهمند که برای بچه دار شدن يك مادر و يك پدر لازم

است . این مفهوم را میتوان به گونه ای ساده با آنها در میان گذاشت و گفت که سلول تخمك مادر و سلول اسپرم پدر در بدن مادر به هم میرسند و بچه شروع به رشد میکند.

خودتان امتحان کنید و از بچه ها بپرسید که نوزاد از کجا میاید. حتما از جوابهایی که میشنوید تعجب خواهید کرد ، اما این خود فرصتی به شما میدهد که برداشتهای آنها را اصلاح کنید.مثلا :

كودك : «مامانها چطوري بچه درست میکنند؟»

مادر : «چه سوال خوبي! میدانی خاله ات دارد بچه دار میشود؟»

وقتی این سوال را میپرسید هم فرصت پیدا میکنید که بر خود مسلط شوید و هم به فرزندان این پیام را بدهید که برای گفتگو در باره این موضوع حساس آمادگی دارید. سپس میتوانید بپرسید: «به نظر تو بچه از کجا میاید؟» با پرسیدن این سوال به برداشتهای غلط احتمالی آنها پی میبرید و بعد میتوانید ادامه بدهید که:

"در بدن زن سلولهای مخصوصی برای درست کردن بچه وجود دارد . این سلولها تخمك نامیده میشود و به اندازه يك نقطه كوچك است. پدرها هم سلولهای مخصوصی دارند که برای درست کردن بچه است . این سلولها اسپرم نام دارد ، وقتی این سلولها در بدن مادر به هم میرسند ، بچه جدیدی شروع به رشد میکند."

اگر کودکان از شما پرسید که بچه «چگونه» بوجود میاید میتوانید بگوئید:

«برای درست کردن يك بچه دو نفر لازم است ، يك مرد و يك زن _ يك مادر و يك پدر. پدر سلولهای اسپرم دارد و یکی از این سلولها با سلول تخمك مادر تركيب میشود. وقتی این دو سلول در بدن مادر به هم میرسند بچه شروع به رشد میکند. حالا تو برایم تعریف كن كه من چه گفتم.»

كودكتان ممكن است بعد از تكرار این مطلب بپرسد «سلول چیست؟»

شما در پاسخ میتوانید بگوئید: «سلول بخش خیلی كوچك و مخصوصی از بدن ماست كه زنده است . آنقدر كوچك است كه باید برای دیدنش از میکروسكوپ استفاده كرد. وقتی دو سلول كوچك بهم میرسند ، یعنی تخمك مادر و اسپرم پدر ، بچه در بدن مادر شروع به رشد میکند.»

در این حال باز ممكن است با این پرسش روبرو شوید كه : «آخر این سلولها چه جوري وارد بدن مادر میشوند؟»

بسیاری از والدین با شنیدن این سوال نگران میشوند چون اکنون باید جزئیات نحوه رسیدن تخمك و اسپرم به هم را توضیح دهند. اگر مطمئن هستید كه كودكتان میخواهد از نحوه بوجود آمدن بچه و ساز و كار آمیزش جنسی بپرسد ، میتوانید توضیح ساده ای بدهید . بسیاری از والدین نگران این هستند كه كودكشان بخواهد باز هم پشت سر هم از این سوالها بپرسد. والدین از خودشان میپرسند : «اگر نگرانی ما معلوم باشد چه ؟اگر جواب سئوالات را ندانیم چه ؟ » جواب بسیاری از سئوالات بچه ها به اخلاقیات و ارزشهای جنسیت انسانی مربوط میشود. والدین باید تلاش کنند كه برای انتقال این مفاهیم به فرزندان خود عبارات مناسبی بیابند. برای اینكار میتوان از كتابهای مناسب استفاده كرد اما بدانید كه تعهد قلبی شما برای یادگرفتن و یاددادن به فرزندان كارزارشمنند است.

بسیاری از والدین از اینکه در باره نحوه رسیدن اسپرم به تخمك و آمیزش جنسی به فرزندان خود چیزی بگویند احساس ناراحتی میکنند .یکی از نگرشهای نویسنده این كتاب این است كه برای حفظ سلامت جنسی بچه ها و ایجاد نگرش سالم در آنها بهتر است كه بچه ها آموزش جنسی را نه از همسالان و رسانه ها و منابع دیگر ، بلكه از والدین و یا بزرگسالان مورد اعتماد والدین ببینند. كنجكاوي در مورد تولیدمثل و روابط جنسی در ذات هر كودكي نهفته است.

برای گفتگو در مورد مسائل مربوط به جنسیت تنها يك راه صحیح وجود ندارد. میتوانید از نسخه زیر استفاده کرده و یا آنرا مطابق سلیقه خود تغییر بدهید. با توجه به سن مرحله رشد و سئوالات فرزندان میتوانید اطلاعاتی را اضافه و یا حذف کنید. (در زبان فارسی علاوه بر واژگان فارسی كلمه سكس نیز رایج است .) برخی معانی جنسیت یا سكس عبارتند از :

- سكس یا جنسیت میتواند به پسر یا دختر بودن شما اشاره داشته باشد و هم به آمیزش جنسی.
- آمیزش جنسی رفتاری است مخصوص بزرگسالان
- بزرگسالان از راه آمیزش جنسی بچه درست میکنند.
- پدر و مادر كه همدیگر را دوست دارند علاوه بر آمیزش جنسی از راه های دیگری نیز با هم برخورد جنسی میکنند . آنها همدیگر را در آغوش میگیرند، میوسند و لمس میکنند.
- پدر و مادر كه همدیگر را خیلی دوست دارند هنگام آمیزش جنسی به روش مخصوصی شريك بدنهای همدیگر میشوند.
- فعالیت جنسی وقتی است كه مرد و زن بخشهای خصوصی بدن خود را به اشتراك میگذارند.
- آمیزش جنسی برای دو فرد بزرگسال كه به همدیگر علاقه جنسی دارند چیز خوشایندی است.
- برای سهیم شدن در بدن يكدیگر هر دو فرد بزرگسال باید پخته و مسئولیت پذیر باشند.
- آمیزش جنسی را هم بستر شدن یا عشق بازی كردن هم میگویند.

کودکان بین ۸ تا ۱۲ سال به سطح درک تازه ای میرسند و میتوانند درک کنند که برای بوجود آمدن يك بچه عوامل گوناگونی باید فراهم شود . این عوامل عبارتند از عشق و ارتباط ، آمیزش جنسي و به هم رسیدن تخمك و اسپرم که بچه ها مفهوم اولیه ای از آن را درک میکنند. علاوه بر آن بچه ها میفهمند که زن و مرد هنگام آمیزش بدنهای خود را به اشتراك میگذارند. والدین باید در همین مرحله ، روش و سیستمهای ارزشی خود را برای بچه ها پایه گذاری کنند و با آنها در میان بگذارند و در سنين قبل از بلوغ که بچه ها هنوز به حرف والدین خود گوش میکنند و برای نظرات آنها ارزش قائل هستند ، میتوان از فرصت استفاده کرد.